

имодействия (диглосия, двуезичие, многоезичие, пиджинизация, креолизация) разкриват не само динамиката на обществените процеси и тяхното отражение в унгарския език, но и някои социокултурни особености на унгарското общество.

Цялостната характеристика на съвременната езикова ситуация в нейната многоаспектност, сложност и противоречивост с набелязване на перспективите в развоя ѝ постига не просто обединяване на знания за отделните измерения и фактори, а синтез с цел разкриване на взаимовръзките между тях и изясняване на социалната същност на унгарския език. Подобно знание дава възможност да се вникне в особеностите на книжовноезиковото състояние и речевата практика.

Важно е, според авторката, и обглеждането на съвременните тенденции в обозримо бъдеще, за да се прогнозира някои общи посоки в еволюцията на унгарската езикова ситуация и на тази основа да се предприемат мерки за усъвършенстване на езиковата практика, за провеждането

на адекватна и ефективна езикова политика, насочена към промени в кодификацията, към въвеждане на нови методи и похвати в езиковото обучение, към повишаване на езиковата култура в обществото и т.н. От правилната постановка и решаването на актуалните проблеми зависи доколко успешно ще бъде осъществена цялостната езикова стратегия на страната.

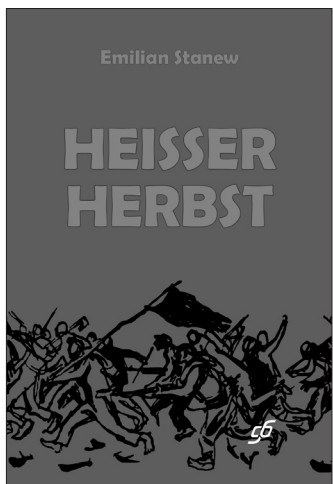
Като представя и интерпретира важен социолингвистически проблем, запознавайки ни със съвременния развой, но и с историята на унгарския език, и акцентира върху сходни проблеми в България, монографията „Езиковата ситуация в Унгария“ на Лиляна Лесничкова определено е важно приносно изследване, което ще допринесе както за обогатяването и развитието на социолингвистичните проучвания, така и за развитието на българската езиковедска унгаристика и чуждоезиковото обучение.

ЙОНКА НАЙДЕНОВА

Институт за литература – БАН

✉ jnajdenova@abv.bg

НАЙ-СЕТНЕ И ВТОРИЯТ ТОМ НА „ИВАН КОНДАРЕВ“ НА НЕМСКИ ЕЗИК

Emilian Stanew. Heisser Herbst. Sofia: Сюз на филолозите България, 2020. ISBN 978-954-92921-7-6

Още преди романът „Иван Кондарев“ от Емилиян Станев да бъде напълно завършен и изцяло да се появи на български, през 1963 г. немското издателство „Volk und Welt“ (Берлин) публикува първите му две части (том 1) под заглавието „Heisser Sommer“ („Горещо лято“). Преводът е дело на Барбара Спаринг. Поради различни причини тогава последните две части на романа (том 2) не са преведени и не са публикувани на немски. Едва сега стана възможно да бъде представен пред немската читателска аудитория романът в цялостния му вид – този път под заглавие „Heisser Herbst“ („Гореща есен“) (738 с.). Преводачка е Доротей Коленбах, която

през последните няколко години запозна немските читатели със своите преводи на „Поручик Бенц“ от Димитър Димов и „Гърновската царица“ от Емилиян Станев. Така бяха попълнени тези пропуски в представянето на българската класика в Германия. Изданието сега е оформено луксозно с твърда корица, облечена с платно, и обложка. За по-доброто разбиране на съдържанието на творбата, в която се разкрива картината на един много сложен момент от българската история, към текста на романа са прибавени обширен предговор (с. 9–20) и подробни пояснения за ис-

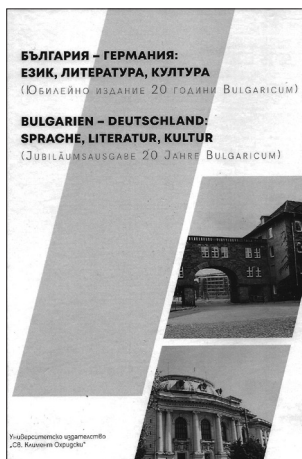
торическите събития и личности (с. 21–42), написани от Боян Вълчев, както и резюме на действието на първите две части (с. 43–45) и регистър на героите на романа (с. 46–47), изготвени от преводачката. Преводът на втория том е разположен на 690 страници (с. 48–738). Непременно трябва да се отбележи доброто му качество и грижливото отношение както към литературния материал, така и към описаните исторически събития.

ТЕМЕНУГА ТРАМПНАУ

Кьолнски университет

✉ temenuga.trampnau@gmx.de

СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДЪЛГОГОДИШНИ ТРАДИЦИИ

България – Германия: език, литература, култура (Юбилейно издание 20 години Bulgaricum). *Bulgarien-Deutschland: Sprache, Literatur, Kultur (Jubiläumsausgabe 20 Jahre Bulgaricum)*. София, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2020. ISBN: 978-619-7433-42-5

Заглавието на сборника „България – Германия: език, литература, култура (юбилейно издание 20 години Bulgaricum)“ насочва към повода за издаването му и многообразието на включеното в него съдържание. Плод на сътрудничеството между Университета на Саарланд и Софийския университет, Сборникът отразява богатата палитра от дейности, свързани с Центъра Булгарикум. Този център беше създаден през 1995 г., за да пред-

ложи обучение върху българстични теми, в което вземат участие не само студенти, но и всички други желаещи да се приобщат към българското. Обучението се осъществява в рамките на една година, като включва знания за специфични аспекти на българското общество, икономика, политика, право, история и география.

Съставен с цел да представи програмата „Булгарикум“, Сборникът съдържа резултати от различните дейности на участниците в тази програма, изпълняващи двете основни роли в процеса на обучение – на обучаващи и обучаеми.

Обучаващите, които са настоящи или бивши преподаватели в Софийския университет, са автори на научните публикации, изнесени на работната научна конференция по случай 20-та годишнина от създаването на Центъра, но и на литературни творби. Обучаемите участват с есета, с оригинални стихотворения и разкази и с немско-български преводи. А за да е по-пълна картината на българското присъствие в Германия, в сборника намират място също така някои постижения и проблеми на българските училища в Саарбрюкен и Кьолн.